Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (tretji razširjeni senat)

z dne 1. februarja 2017*

„Nepogodbena odgovornost — Člen 47 Listine o temeljnih pravicah — Razumni rok sojenja — Okoliščine zadeve — Pomen spora — Zapletenost spora — Ravnanje strank in nastanek postopkovnih vprašanj — Neobstoj neupravičenega obdobja neukrepanja“

V zadevi T-725/14,

Aalberts Industries NV s sedežem v Utrechtu (Nizozemska), ki jo zastopata R. Wesseling in M. Tuurenhout, odvetnika,

tožeča stranka,

proti

Evropski uniji, ki jo zastopa Sodišče Evropske unije, ki ga je najprej zastopal A. Placco, nato J. Inghelram in E. Beysen, agenti,

tožena stranka,

ob intervenciji

Evropske komisije, ki jo zastopajo S. Noë, P. van Nuffel in V. Bottka, agenti,

intervenientka,

zaradi predloga na podlagi člena 268 PDEU za povračilo škode, ki naj bi tožeči stranki nastala zaradi trajanja postopka pred Splošnim sodiščem v okviru zadeve, v kateri je bila izdana sodba z dne 24. marca 2011, Aalberts Industries in drugi/Komisija (T-385/06, EU:T:2011:114),

SPLOŠNO SODIŠČE (tretji razširjeni senat),

v sestavi S. Papasavvas, predsednik, I. Labucka, sodnica, E. Bieliūnas (poročevalec), V. Kreuschitz in I. S. Forrester, sodniki,

sodna tajnica: A. Lamote, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 19. julija 2016

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nizozemščina.

Sodbo

Dejansko stanje

1 Družba Aalberts Industries NV, tožeča stranka, je skupaj z družbama Simplex Armaturen + Fittings GmbH & Co. KG (v nadaljevanju: Simplex) in Acquatis France SAS, postala Comap SA (v nadaljevanju: Acquatis), 14. decembra 2006 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo zoper Odločbo Komisije C(2006) 4180 z dne 20. septembra 2006 v zvezi s postopkom na podlagi člena [101 PDEU] in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva št. COMP/F-1/38.121 – (Pribor (fitingi)) (v nadaljevanju: Odločba C(2006) 4180). Te družbe so s tožbo Splošnemu sodišču v bistvu predlagale, naj, primarno, razglasi to odločbo za nično oziroma, podredno, zniža znesek globe, ki jim je bila naložena z navedeno odločbo.

2 Splošno sodišče je s sodbo z dne 24. marca 2011, Aalberts Industries in drugi/Komisija (T-385/06, EU:T:2011:114), razglasilo člen 1 Odločbe C(2006) 4180 za ničen v delu, v katerem je Evropska komisija ugotovila, da sta družbi iz točke 1 zgoraj v obdobju od 25. junija 2003 do 1. aprila 2004 sodelovali pri kršitvi člena 101 PDEU. Splošno sodišče je prav tako razglasilo člen 2(a) navedene odločbe za ničen. V tej določbi je Komisija tožeči stranki solidarno z njenima hčerinskima družbama Simplex in Acquatis naložila globo v znesku 100,80 milijona EUR. Nazadnje je Splošno sodišče razglasilo člen 2(b), točka 2, Odločbe C(2006) 4180, v katerem je bilo odločeno, da sta družbi Simplex in Acquatis solidarno odgovorni za plačilo zneska 2,04 milijona EUR, za ničen.

3 Komisija je 6. junija 2011 vložila pritožbo zoper sodbo z dne 24. marca 2011, Aalberts Industries in drugi/Komisija (T-385/06, EU:T:2011:114).

4 Sodišče je s sodbo z dne 4. julija 2013, Komisija/Aalberts Industries in drugi (C-287/11 P, EU:C:2013:445), to pritožbo zavrnilo.

Postopek in predlogi strank

5 Tožeča stranka je 14. oktobra 2014 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo proti Evropski uniji, ki jo zastopata Sodišče Evropske unije ali Komisija.

6 Komisija in Sodišče Evropske unije sta z ločenima vlogama, vloženima 17. novembra 2014 oziroma 17. decembra 2014 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča, uveljavljala ugovor nedopustnosti na podlagi člena 114(1) Poslovnika Splošnega sodišča z dne 2. maja 1991.

7 Splošno sodišče je s sklepom z dne 13. februarja 2015, Aalberts Industries/Evropska unija (T-725/14, neobjavljen, EU:T:2015:107), prvič, zavrnilo ugovor nedopustnosti, ki ga je uveljavljalo Sodišče Evropske unije, in drugič, zavrglo tožbo v delu, v katerem se je nanašala na Unijo, ki jo zastopa Komisija.

8 Sodišče Evropske unije je 19. marca 2015 v sodnem tajništvu Sodišča zoper sklep z dne 13. februarja 2015, Aalberts Industries/Evropska unija (T-725/14, neobjavljen, EU:T:2015:107), vložilo pritožbo, ki je bila vpisana pod številko C-132/15 P.

9 Predsednik tretjega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 14. aprila 2015 na predlog Sodišča Evropske unije prekinil postopek v tej zadevi do izdaje odločbe Sodišča, s katero bo končan postopek v zadevi C-132/15 P, Sodišče/Aalberts Industries.

10 S sklepom z dne 18. decembra 2015, Sodišče/Aalberts Industries (C-132/15 P, neobjavljen, EU:C:2015:858), je bila zadeva izbrisana iz vpisnika Sodišča.

11 Po nadaljevanju postopka v tej zadevi je Komisija 15. januarja 2016 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila predlog, naj se ji dovoli intervencija v podporo predlogom Sodišča Evropske unije.

12 Sodišče Evropske unije je 16. februarja 2016 vložilo odgovor na tožbo.

13 Splošno sodišče je 17. februarja 2016 to zadevo dodelilo tretjemu razširjenemu senatu.

14 Splošno sodišče je 2. marca 2016 odločilo, da druga izmenjava pisnih vlog ni potrebna. Poleg tega je v okviru ukrepov procesnega vodstva, določenih v členu 89 Poslovnika Splošnega sodišča, Sodišče Evropske unije pozvalo, naj navede, ali je zahtevalo in pridobilo dovoljenje tožečih strank v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 24. marca 2011, Aalberts Industries in drugi/Komisija (T-385/06, EU:T:2011:114) (v nadaljevanju: zadeva T-385/06), in Komisije za predložitev nekaterih dokumentov iz prilog k odgovoru na tožbo, ki se nanašajo na zadevo T-385/06.

15 Predsednik tretjega razširjenega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 15. marca 2016, Aalberts Industries/Evropska unija (T-725/14, neobjavljen, EU:T:2016:208), ugodil predlogu za intervencijo v podporo predlogom Sodišča Evropske unije, ki ga je vložila Komisija, in pojasnil, da ima Komisija pravice, določene v členu 116(6) Poslovnika z dne 2. maja 1991.

16 Sodišče Evropske unije je 18. marca 2016 odgovorilo na vprašanje, navedeno zgoraj v točki 14. Splošnemu sodišču je predlagalo, naj primarno ugotovi, da mu ni treba zaprositi in pridobiti dovoljenja tožeče stranke in Komisije za predložitev dokumentov, ki se nanašajo na zadevo T-385/06, podredno pa, da sta Komisija in tožeča stranka to dovoljenje implicitno podali. Še bolj podredno je Sodišče Evropske unije predlagalo, naj se njegov odgovor šteje za predlog za sprejetje ukrepa procesnega vodstva, da bi Splošno sodišče v okviru te tožbe odredilo predložitev dokumentov, ki tvorijo spis v zadevi T-385/06, in zlasti dokumentov, ki so priloženi odgovoru na tožbo.

17 Predsednik tretjega razširjenega senata Splošnega sodišča je 4. aprila 2016 sklenil, prvič, da bo iz spisa izločil dokumente, ki so bili v prilogah k odgovoru na tožbo, vloženem v tej zadevi, in ki so se nanašali na zadevo T-385/06. Ta odločitev je bila utemeljena z dejstvom, prvič, da Sodišče Evropske unije ni ne zaprosilo ne pridobilo dovoljenja strank v zadevi T-385/06 za predložitev navedenih dokumentov, in drugič, da ni zaprosilo za dostop do spisa v navedeni zadevi na podlagi člena 38(2) Poslovnika. Drugič, predsednik tretjega razširjenega senata Splošnega sodišča je na podlagi člena 88(3) Poslovnika sklenil pozvati tožečo stranko, naj poda stališče glede predloga za sprejetje ukrepa procesnega vodstva, ki ga je Sodišče Evropske unije podalo še bolj podredno v odgovoru z dne 18. marca 2016, navedenem zgoraj v točki 16.

18 Tožeča stranka je 20. aprila 2016 Splošnemu sodišču predlagala, naj zavrne predlog za sprejetje ukrepa procesnega vodstva, ki ga je podalo Sodišče Evropske unije.

19 Splošno sodišče je 11. maja 2016 ugotovilo, da je glede na predmet te zadeve za njeno obravnavanje in rešitev potrebno, da ima na voljo spis v zadevi T-385/06. Tako je Splošno sodišče v okviru ukrepov procesnega vodstva, določenih v členu 89 Poslovnika, sklenilo, da bo v spis v obravnavani zadevi vložilo spis iz zadeve T-385/06.

20 Sodišče Evropske unije je 17. junija 2016 zahtevalo vročitev spisa v zadevi T-385/06.

21 Splošno sodišče je 29. junija 2016 tožečo stranko pozvalo, naj predloži dokument.

22 Stranke so na obravnavi 19. julija 2016 ustno podale stališča in odgovorile na vprašanja Splošnega sodišča.

23 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:

— Uniji, ki jo zastopa Sodišče Evropske unije, naloži povračilo škode, ki ji je nastala zaradi nerazumnega trajanja postopka pred Splošnim sodiščem, oziroma natančneje, naj ji plača:

  — znesek 1.014.863 EUR za premoženjsko škodo in 5.040.000 EUR za nepremoženjsko škodo ali znesek, ki naj ga Splošno sodišče pravično določi;

  — kompenzacijske obresti, ki se dolgujejo od teh zneskov od 13. januarja 2010 do dneva razglasitve sodbe, ki bo izdana v okviru te tožbe, izračunane po obrestni meri Evropske centralne banke (ECB) za glavne operacije refinanciranja, ki velja v tem obdobju ter je povečana za dve točki, ali po obrestni meri, ki naj jo Splošno sodišče pravično določi;

— Uniji, ki jo zastopa Sodišče Evropske unije, naloži plačilo stroškov.

24 Sodišče Evropske unije, ki ga podpira Komisija, Splošnemu sodišču predlaga, naj:

— primarno, odškodninski zahtevek zavrne kot neutemeljen;

— podredno, odškodninski zahtevek za povračilo zatrjevane premoženjske škode zavrne kot neutemeljen in tožeči stranki dodeli odškodnino za zatrjevano nepremoženjsko škodo v znesku največ 5000 EUR;

— tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

25 V skladu s členom 340, drugi odstavek, PDEU mora Unija v primeru nepogodbene odgovornosti v skladu s splošnimi načeli, ki so skupna pravnim ureditvam držav članic, nadomestiti kakršno koli škodo, ki so jo povzročile njene institucije ali njeni uslužbenci pri opravljanju svojih dolžnosti.

26 V skladu z ustaljeno sodno prakso je iz člena 340, drugi odstavek, PDEU razvidno, da sta vzpostavitev nepogodbene odgovornosti Unije in uveljavljanje pravice do povračila nastale škode odvisna od izpolnitve vseh pogojev, in sicer nezakonitosti ravnanja, ki se očita institucijam, dejanske škode in obstoja vzročne zveze med tem ravnanjem in navedeno škodo (sodbi z dne 29. septembra 1982, Oleifici Mediterranei/EGS, 26/81, EU:C:1982:318, točka 16, in z dne 9. septembra 2008, FIAMM in drugi/Svet in Komisija, C-120/06 P in C-121/06 P, EU:C:2008:476, točka 106).

27 Tožeča stranka zahteva povračilo premoženjske in nepremoženjske škode, ki naj bi ji nastala zaradi kršitve zahtev v zvezi s spoštovanjem razumnega roka sojenja (v nadaljevanju: razumni rok sojenja) v zadevi T-385/06.

28 Prvič, trdi, da je postopek v zadevi T-385/06 trajal 4 leta in 3 mesece ter da je bila preučitev te zadeve „v okvari“ več kot 2 leti in 2 meseca. Meni, da Splošno sodišče ne sme presojati, kakšen bi moral biti razumni rok sojenja v tej zadevi. Poudarja namreč, da je treba presojati le, ali trajanje postopka ni bilo razumno, ker je trajalo več kot 3 leta. V zvezi s tem pojasnjuje, da sojenje v zadevi T-385/06 glede na okoliščine zadeve ne bi smelo trajati dlje od 3 let.

29 Drugič, tožeča stranka navaja, da v primeru spora o obstoju kršitve konkurenčnega prava temeljna zahteva po pravni varnosti, ki mora biti zagotovljena gospodarskim subjektom, in cilj, da se zagotovi neizkrivljena konkurenca na notranjem trgu, upravičujeta to, da bi morala biti njena tožba preučena skrbno in v čim krajšem razumnem roku. Tožeča stranka prav tako navaja, da je globa, ki ji je bila naložena z Odločbo C(2006) 4180 v znesku več kot 100 milijonov EUR, ustvarila negativno

publiciteto, ki se je pokazala v borzni ceni njenih delnic in oceni finančnih analitikov. Dodaja, da je bil njen ugled pri strankah spremenjen z Odločbo C(2006) 4180, s katero ji je bila napačno naložena globa in ki jo je Splošno sodišče nazadnje razglasilo za nično.

30 Tretjič, tožeča stranka trdi, da trajanja postopka v zadevi T-385/06 ni mogoče utemeljiti z nobeno okoliščino te zadeve. Trajanje postopka naj namreč ne bi bilo utemeljeno z zapletenostjo zadeve T-385/06. Poleg tega naj tega trajanja ne bi bilo mogoče pojasniti z ravnanjem strank, ker je bil pisni postopek v zadevi T-385/06 končan 10 mesecev po vložitvi tožbe.

31 Sodišče Evropske unije izpodbija te trditve.

32 V zvezi s tem je treba poudariti, da člen 47, drugi odstavek, Listine Evropske unije o temeljnih pravicah med drugim določa, da ima „[v]sakdo […] pravico, da o njegovi zadevi pravično, javno in v razumnem roku odloča neodvisno, nepristransko in z zakonom predhodno ustanovljeno sodišče“.

33 Za tako pravico, ki je bila pred začetkom veljavnosti Listine o temeljnih pravicah potrjena kot splošno načelo prava Unije, se je štelo, da se lahko uveljavlja v okviru sodnega varstva zoper odločbo Komisije (glej sodbo z dne 16. julija 2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland/Komisija, C-385/07 P, EU:C:2009:456, točka 178 in navedena sodna praksa).

34 V obravnavani zadevi je treba ugotoviti, da je bila tožba v zadevi T-385/06 sodnemu tajništvu Splošnega sodišča poslana po telefaksu 14. decembra 2006 in da je izvirnik te tožbe v navedeno tajništvo prispel 21. decembra 2006. Poleg tega je bila zadeva T-385/06 končana 24. marca 2011, ki je datum izreka sodbe Aalberts Industries in drugi/Komisija (T-385/06, EU:T:2011:114). Tako je trajanje postopka v tej zadevi, ki je bilo več kot 4 leta in 3 mesece, na prvi pogled zelo dolgo.

35 Vendar je treba poudariti, da je treba razumnost roka sojenja presojati glede na okoliščine vsake zadeve in zlasti glede na pomen spora za zadevno osebo, zapletenost zadeve ter ravnanje tožeče stranke in pristojnih organov (glej v tem smislu sodbi z dne 17. decembra 1998, Baustahlgewebe/Komisija, C-185/95 P, EU:C:1998:608, točka 29, in z dne 9. septembra 2008, FIAMM in drugi/Svet in Komisija, C-120/06 P in C-121/06 P, EU:C:2008:476, točka 212).

36 Prav tako je bilo pojasnjeno, da sta ravnanje „strank“ in nastanek postopkovnih vprašanj navedena med okoliščinami, ki jih je treba upoštevati za presojo razumnosti roka sojenja (glej v tem smislu sodbo z dne 16. julija 2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland/Komisija, C-385/07 P, EU:C:2009:456, točki 181 in 184).

37 Seznam upoštevnih meril ni izčrpen in presoja razumnosti navedenega roka ne zahteva sistematične preučitve zadevnih okoliščin glede na vsako merilo, kadar se izkaže, da je trajanje postopka upravičeno glede na eno od njih. Tako se lahko z zapletenostjo zadeve ali zavlačevanjem tožeče stranke upraviči na prvi pogled predolg rok sojenja (glej sodbo z dne 16. julija 2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland/Komisija, C-385/07 P, EU:C:2009:456, točka 182 in navedena sodna praksa).

38 Iz tega izhaja, da razumnosti roka ni mogoče presojati s sklicevanjem na natančno določeno zgornjo mejo, ki je določena abstraktno, ampak jo je treba v vsaki posamezni zadevi presoditi na podlagi okoliščin zadeve (sodbi z dne 15. oktobra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi/Komisija, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, od C-250/99 P do C-252/99 P in C-254/99 P, EU:C:2002:582, točka 192, in z dne 28. februarja 2013, Preveritev Arango Jaramillo in drugi/EIB, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, točka 29).

39 V obravnavani zadevi je treba torej presoditi, ali je mogoče na podlagi okoliščin zadeve T-385/06 pojasniti trajanje postopka v navedeni zadevi. V ta namen je treba preučiti, prvič, pomen spora za tožečo stranko, drugič, zapletenost zadeve T-385/06, tretjič, vpliv ravnanja strank in nastanek postopkovnih vprašanj, in četrtič, morebiten obstoj neupravičenega obdobja neukrepanja pri obravnavi zadeve T-385/06.

Pomen zadeve T-385/06 za tožečo stranko

40 Spomniti je treba, da imata v sporu o obstoju kršitve konkurenčnega prava temeljna zahteva po pravni varnosti, ki mora biti zagotovljena gospodarskim subjektom, in cilj, da se zagotovi neizkrivljena konkurenca na notranjem trgu, velik pomen ne samo za tožečo stranko in njene konkurente, ampak tudi za tretje osebe, ker je zadevnih oseb veliko in so finančni interesi znatni (sodba z dne 16. julija 2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland/Komisija, C-385/07 P, EU:C:2009:456, točka 186).

41 V obravnavani zadevi je treba poudariti, da je Komisija v Odločbi C(2006) 4180 ugotovila, da je tožeča stranka od 25. junija 2003 do 1. aprila 2004 sodelovala pri enotni, kompleksni in trajajoči kršitvi člena 101 PDEU. V tej odločbi je Komisija tožeči stranki nato naložila globo v višini 100,80 milijona EUR, solidarno z družbama Acquatis in Simplex v višini 55,15 milijona EUR, ker je s tema družbama tvorila gospodarsko enoto.

42 Iz tega sledi, da je bil pomen zadeve T-385/06 za tožečo stranko velik.

Zapletenost zadeve T-385/06

43 Na prvem mestu je treba poudariti, da je tožba, ki jo je tožeča stranka vložila v zadevi T-385/06, zahtevala temeljito preučitev dejstev in številnih pravnih vprašanj.

44 V zvezi s tem je treba najprej pojasniti, da je Komisija v Odločbi C(2006) 4180 ugotovila, da je približno trideset družb, ki pripadajo enajstim skupinam, sodelovalo pri enotni, kompleksni in trajajoči kršitvi člena 101 PDEU in od 1. januarja 1994 člena 53 Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (EGP), in sicer s tem, da so bile udeležene pri sporazumih in usklajenih ravnanjih na trgu pribora (fitingov) iz bakra in bakrenih zlitin, ki so obsegala določanje cen, cenikov in popustov ter rabatov, vzpostavitev mehanizmov koordinacije zvišanja cen, razdelitev nacionalnih trgov in kupcev ter izmenjavo drugih poslovnih informacij. Poleg tega je Komisija tožeči stranki naložila globo zaradi izvajanja te kršitve od 25. junija 2003 do 1. aprila 2004.

45 Dalje, tožeča stranka je pri vložitvi tožbe v spremnem dopisu dolžino te tožbe utemeljila zlasti s tem, da je Komisija v odločbi, s katero ji je naložila globo, potrebovala 220 strani za opis in analizo vseh zapletenih dejstev. Tožeča stranka je v tem dopisu še pojasnila, da je, drugače kot je to veljalo pri večini zadev v zvezi s konkurenco, vloženih v istem obdobju, izpodbijala vse vidike Odločbe C(2006) 4180.

46 Poleg tega so priloge k tožbi obsegale več kot 750 strani, od tega je bila na 220 straneh povzeta Odločba C(2006) 4180. Komisija pa je odgovoru na tožbo priložila več kot 120 strani prilog. Replika je vsebovala več kot 160 strani prilog.

47 Nazadnje, tožeča stranka je v zadevi T-385/06 navedla pet tožbenih razlogov. Prvi tožbeni razlog se je nanašal na nezakonitost naložitve odgovornosti za kršitev tožeči stranki kot matični družbi. Drugi tožbeni razlog se je nanašal na neobstoj kršitve člena 101 PDEU. Tretji tožbeni razlog se je nanašal na neobstoj sodelovanja pri enotni, kompleksni in trajajoči kršitvi. Četrti tožbeni razlog se je nanašal na kršitev člena 23(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov [101] in [102 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2,

str. 205) in Smernic o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 in člena 65(5) [PJ] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 1, str. 171). Peti tožbeni razlog se je nanašal na kršitev načela dobrega upravljanja in člena 2 Uredbe št. 1/2003, ker naj bi Komisija kršila načelo enakosti orožij.

48 Tako je tožba, vložena v zadevi T-385/06, zahtevala temeljito preučitev zapletenih in številnih dejstev, ki so se delno nanašala na obdobje pred kršitvenim obdobjem, ki se v Odločbi C(2006) 4180 očita tožeči stranki. Poleg tega so se nekateri tožbeni razlogi, navedeni v tej zadevi, nanašali na občutljiva pravna vprašanja v zvezi zlasti s pojmom enotne, zapletene in trajajoče kršitve.

49 Drugič, poudariti je treba, da je bila zadeva T-385/06 glede na v njej postavljene predloge in navedene tožbene razloge povezana z devetimi drugimi tožbami, ki so bile decembra 2006 vložene zoper Odločbo C(2006) 4180 v več jezikih postopka.

50 Družbi Acquatis in Simplex sta namreč v zadevi T-385/06 in v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 24. marca 2011, IMI in drugi/Komisija (T-378/06, neobjavljena, EU:T:2011:109), predlagali razglasitev ničnosti člena 2(b), točka 2, Odločbe C(2006) 4180, s katerim jima je bila solidarno naložena globa v višini 2,04 milijona EUR. Ta okoliščina je povzročila, da je Komisija v vsaki od teh zadev uveljavljala ugovor litispendence. Splošno sodišče je ugovoru ugodilo in predlog za razglasitev ničnosti člena 2(b), točka 2, Odločbe C(2006) 4180 je bil v sodbi z dne 24. marca 2011, IMI in drugi/Komisija (T-378/06, neobjavljena, EU:T:2011:109), razglašen za nedopusten. Splošno sodišče pa je člen 2(b), točka 2, Odločbe C(2006) 4180 razglasilo za ničen v sodbi z dne 24. marca 2011, Aalberts Industries in drugi/Komisija (T-385/06, EU:T:2011:114).

51 Poleg tega je tožeča stranka v okviru četrtega tožbenega razloga v zadevi T-385/06, ki se nanaša na znesek globe, uveljavljala napako pri izračunu, ki je bila povezana s tožbo, vloženo v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 24. marca 2011, IMI in drugi/Komisija (T-378/06, neobjavljena, EU:T:2011:109). Tožeča stranka je Komisijo namreč grajala, da je družbama Acquatis in Simplex dvakrat očitala zelo resno naravo kršitve, kot naj bi bilo razvidno iz člena 2(a) in (b) Odločbe C(2006) 4180.

52 Poleg tega je tožeča stranka, še vedno v okviru četrtega tožbenega razloga, ki se nanaša na znesek globe, navajala kršitev načela enakega obravnavanja pri določitvi velikosti upoštevnega geografskega trga, kršitev načela enakega obravnavanja in obveznosti obrazložitve pri razvrstitvi udeležencev omejevalnega sporazuma v tri kategorije na podlagi njihovih ustreznih tržnih deležev in kršitev načela sorazmernosti pri presoji njenih tržnih deležev. Ta vprašanja so bila torej tesno povezana s položajem na trgu drugih naslovnikov Odločbe C(2006) 4180 in s tem z devetimi drugimi tožbami, vloženimi zoper navedeno odločbo. Poleg tega je bila Komisija v okviru ukrepa procesnega vodstva, sprejetega v zadevi T-385/06, in v povezavi s trditvami tožeče stranke v četrtem tožbenem razlogu novembra 2009 pozvana k predložitvi nezaupne različice tabele, vsebovane v prilogi k Odločbi C(2006) 4180, ter podatkov, na katere se je oprla pri sestavi te tabele.

53 Nazadnje, tožeča stranka je v okviru petega tožbenega razloga zatrjevala, da Komisija ni bila objektivna in da je bila pristranska ter da je bilo dokazno breme v zvezi z izjavami prosilcev za prizanesljivost obrnjeno.

54 Tako je bilo obravnavanje zadeve T-385/06 dokaj zapleteno, ker je zahtevalo vzporedno preučitev drugih devetih tožb, ki so bile v več jezikih postopka vložene zoper Odločbo C(2006) 4180.

55 Iz tega sledi, da je bila zadeva T-385/06 zelo zapletena glede na dejanske in pravne vidike tožbe, vložene v tej zadevi, in glede na število vzporednih tožb, ki so bile vložene zoper Odločbo C(2006) 4180.

Ravnanje strank in nastanek postopkovnih vprašanj v zadevi T-385/06

56 Na eni strani je treba poudariti, da je imela tožba, ki jo je tožeča stranka vložila 14. decembra 2006 v zadevi T-385/06, 75 strani.

57 Splošno sodišče je tožečo stranko pozvalo, naj predloži skrajšano različico prvotne tožbe, ker je ta presegala število strani, predpisanih v Praktičnih navodilih Splošnega sodišča za stranke z dne 14. marca 2002 (UL 2002, L 87, str. 48, v nadaljevanju: Praktična navodila za stranke), in sicer 50 strani.

58 Tako je tožeča stranka šele 13. februarja 2007 vložila skrajšano različico prvotne tožbe in ta skrajšana različica je bila vročena Komisiji. Poleg tega je to skrajšano različico spremljal dopis, v katerem je tožeča stranka pojasnila, da število strani skrajšane različice, torej 65 strani, znova presega zgornjo mejo 50 strani, določeno v Praktičnih navodilih za stranke.

59 Na drugi strani je treba glede ravnanja Komisije poudariti, da je ta institucija, potem ko ji je bil predlog za podaljšanje roka zavrnjen, 3. maja 2007 vložila odgovor na tožbo, ki je obsegal 66 strani. Komisija je v dopisu, ki je spremljal odgovor na tožbo, pojasnila, da je ta odgovor tako dolg zaradi dolžine tožbe.

60 Prav tako je treba poudariti, da je Komisija z dopisom z dne 3. julija 2007, Splošno sodišče zaprosila za podaljšanje roka za vložitev duplike, ki je bil sprva določen na 10. avgust 2007, do 28. septembra 2007. Ta predlog je bil obrazložen, kot sledi. Prvič, Komisija je opozorila, da je zadeva T-385/06 del skupine desetih tožb, vloženih zoper Odločbo C(2006) 4180 v treh različnih jezikih, kar naj bi zahtevalo usklajevanje. Drugič, v petih od desetih zadevnih zadev so tožeče stranke predlagale in pridobile podaljšanje roka za vložitev replike, kar je povzročilo dvoje: 3. julija 2007 je bilo Komisiji posredovanih samo pet replik in rok za vložitev duplike v zadevah, ki so bile predmet podaljšanja, naj bi potekel avgusta ali septembra 2007. Tretjič, Komisija se je sklicevala na to, da mora zagotoviti skladnost svojih duplik. Četrtič, Komisija je poudarila, da ji je Splošno sodišče že odobrilo podaljšanje roka v štirih povezanih zadevah.

61 Tako je sodni tajnik Splošnega sodišča z dopisi z dne 10. julija 2007 stranke obvestil, da je bil rok za vložitev duplike s sklepom predsednika senata podaljšan do 28. septembra 2007. Komisija je nato 27. septembra 2007 vložila dupliko v jeziku postopka. V spremnem dopisu je Komisija pojasnila, da število strani duplike malenkost presega dolžino, predpisano v Praktičnih navodilih za stranke, kar naj bi bilo predvsem zaradi dolžine replike in v njej vsebovanih nepravilnosti.

62 Iz navedenega izhaja, da je ravnanje strank v zadevi T-385/06 prispevalo k skupnemu trajanju postopka.

Domneven obstoj neupravičenega obdobja neukrepanja v zadevi T-385/06

63 Na prvem mestu je treba poudariti, da je v zadevi T-385/06 od konca pisnega dela postopka z vložitvijo duplike Komisije 27. septembra 2007 in začetkom ustnega dela postopka 28. oktobra 2009 preteklo 2 leti in 1 mesec, torej 25 mesecev.

64 V tem obdobju so se opravili povzetek trditev strank, priprava zadev za obravnavanje, analiza pravnih in dejanskih vprašanj spora in priprava ustnega dela postopka.

65 Poleg tega je treba spomniti, da se je zadeva T-385/06 nanašala na tožbo, vloženo zoper odločbo Komisije v zvezi s postopkom na podlagi člena 101 PDEU.

66 Tožbe, ki se nanašajo na to, kako Komisija uporablja konkurenčno pravo, kot je tožba, ki je bila vložena v zadevi T-385/06, pa so bolj zapletene od zadev drugih vrst, zlasti glede na dolžino izpodbijanih odločb, obsega spisa in tega, da je treba opraviti podrobno analizo številnih in zapletenih dejstev, ki so pogosto časovno in prostorsko obsežnejša.

67 Tako je obdobje 15 mesecev med koncem pisnega in začetkom ustnega dela postopka načeloma ustrezno obdobje za obravnavanje zadev, ki se nanašajo na uporabo konkurenčnega prava, kot je zadeva T-385/06.

68 Poleg tega je treba upoštevati okoliščino, da je bilo zoper Odločbo C(2006) 4180 vloženih več tožb.

69 Tožbe, vložene zoper isto odločbo, ki jo sprejme Komisija na podlagi konkurenčnega prava Unije, načeloma zahtevajo vzporedno obravnavanje, tudi tedaj, kadar se te zadeve ne združijo. To vzporedno obravnavanje je zlasti utemeljeno s povezanostjo navedenih tožb ter z nujnostjo zagotavljanja skladnosti pri njihovi analizi in odgovoru, ki ga je treba podati nanje.

70 Zato lahko vzporedno obravnavanje povezanih zadev utemelji podaljšanje obdobja med koncem pisnega dela postopka in začetkom ustnega dela postopka, in sicer za en dodatni mesec na povezano zadevo.

71 V obravnavanem primeru je bilo zoper Odločbo C(2006) 4180 vloženih deset tožb v treh različnih jezikih postopka.

72 V teh okoliščinah je obravnavanje devetih drugih zadev v zvezi s tožbami, vloženimi zoper Odločbo C(2006) 4180, upravičilo podaljšanje postopka v zadevi T-385/06 za 9 mesecev.

73 Zato je treba ugotoviti, da je bilo obdobje 24 mesecev (15 mesecev plus 9 mesecev) med koncem pisnega dela postopka in začetkom ustnega dela postopka načeloma ustrezno za obravnavanje zadeve T-385/06.

74 Nazadnje je treba poudariti, kot je razvidno iz točk od 43 do 48 zgoraj, da se je s tožbo, vloženo v zadevi T-385/06, izpodbijalo vse vidike Odločbe C(2006) 4180 glede tožeče stranke in da so se postavljala zapletena dejanska in pravna vprašanja, ki jih je bilo treba v celoti analizirati pred začetkom ustnega dela postopka. Poleg tega so bile vloge strank posebej dolge in so jih spremljale obsežne priloge, ki jih je bilo treba temeljito preučiti in preveriti pred začetkom ustnega dela postopka, da bi se predvsem ugotovila njihova dokazna vrednost in da bi se popolnoma razjasnilo zadevno dejansko stanje. Poleg tega je, kot je razvidno iz točk od 49 do 54 zgoraj, med zadevo T-385/06 in devetimi drugimi tožbami, vloženimi zoper navedeno odločbo v več različnih jezikih, obstajala tesna povezava. Prav tako je Komisija potrebovala sorazmerno dolg rok za vložitev različice duplike v delovnem jeziku Sodišča Evropske unije.

75 Tako je mogoče na podlagi teh objektivnih okoliščin upravičiti podaljšanje obdobja med koncem pisnega dela postopka in začetkom ustnega dela postopka v zadevi T-385/06 za najmanj en mesec.

76 Zato je treba šteti, da čas 25 mesecev, ki je v zadevi T-385/06 potekel med koncem pisnega dela postopka in začetkom ustnega dela postopka ne omogoča sklepanja, da bi šlo pri obravnavanju navedene zadeve za kakršno koli neupravičeno obdobje neukrepanja.

77 Na drugem mestu, tožeča stranka ne uveljavlja obstoja neutemeljenega roka sojenja med datumom vložitve tožbe in datumom vložitve duplike na eni ter med začetkom ustnega dela postopka in izdajo sodbe z dne 24. marca 2011, Aalberts Industries in drugi/Komisija (T-385/06, EU:T:2011:114), na drugi strani.

78 Vsekakor je treba poudariti, prvič, da je potek časa med vložitvijo tožbe in vložitvijo duplike utemeljen z ravnanjem strank in z zapletenostjo zadeve T-385/06. Drugič, potek časa med začetkom ustnega dela postopka in izdajo sodbe z dne 24. marca 2011, Aalberts Industries in drugi/Komisija (T-385/06, EU:T:2011:114), je prav tako pojasnjen z dejansko in pravno zapletenostjo te zadeve.

79 Iz tega sledi, da je celotno trajanje postopka v zadevi T-385/06 utemeljeno glede na okoliščine navedene zadeve ter zlasti glede na dejansko in pravno zapletenost te zadeve, ravnanje strank in neobstoj nepojasnjenega obdobja neukrepanja v posameznih fazah postopka v tej zadevi.

80 Glede na vse navedeno je treba v zadevi T-385/06 izključiti obstoj kršitve člena 47, drugi odstavek, Listine o temeljnih pravicah in, natančneje, kršitev razumnega roka sojenja v tej zadevi.

81 V skladu z ustaljeno sodno prakso pa je treba, če eden od pogojev za obstoj nepogodbene odgovornosti Unije ni izpolnjen, tožbo v celoti zavrniti, ne da bi bilo treba preučiti ostale pogoje za navedeno odgovornost (sodba z dne 14. oktobra 1999, Atlanta/Evropska skupnost, C-104/97 P, EU:C:1999:498, točka 65; glej tudi v tem smislu sodbo z dne 15. septembra 1994, KYDEP/Svet in Komisija, C-146/91, EU:C:1994:329, točka 81).

82 Tožbo je torej treba v celoti zavrniti.

Stroški

83 V skladu s členom 134(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.

84 V sklepu z dne 13. februarja 2015, Aalberts Industries/Evropska unija (T-725/14, neobjavljen, EU:T:2015:107), je bil ugovor nedopustnosti, ki ga je uveljavljalo Sodišče Evropske unije, zavrnjen, odločitev o stroških v zvezi s tem pa je bila pridržana. Zato je treba Uniji, ki jo zastopa Sodišče Evropske unije, naložiti, da poleg svojih stroškov nosi tudi stroške, ki so tožeči stranki nastali v zvezi z ugovorom nedopustnosti, ki ga je uveljavljalo Sodišče Evropske unije in ki je bil podlaga za izdajo sklepa z dne 13. februarja 2015, Aalberts Industries/Evropska unija (T-725/14, neobjavljen, EU:T:2015:107).

85 Ker pa tožeča stranka ni uspela z nobenim od meritornih tožbenih predlogov, se ji v skladu s predlogi Unije, ki jo zastopa Sodišče Evropske unije, naloži, da nosi svoje stroške in stroške Unije.

86 V skladu s členom 138(1) Poslovnika države članice in institucije, ki so intervenirale v postopku, nosijo svoje stroške. Torej je treba odločiti, da Komisija nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (tretji razširjeni senat)

razsodilo:

1. **Tožba se zavrne.**

2. **Evropska unija, ki jo zastopa Sodišče Evropske unije, poleg svojih stroškov nosi tudi stroške, ki so družbi Aalberts Industries NV nastali v zvezi z ugovorom nedopustnosti, ki ga je uveljavljalo Sodišče Evropske unije in ki je bil podlaga za izdajo sklepa z dne 13. februarja 2015, Aalberts Industries/Evropska unija (T-725/14, neobjavljen, EU:T:2015:107).**

3. Družbi Aalberts Industries se v skladu s predlogi Unije, ki jo zastopa Sodišče Evropske unije, naloži, da nosi svoje stroške in stroške Unije, povezane s tožbo, ki je podlaga za izdajo te sodbe.

4. Evropska komisija nosi svoje stroške.

Papasavvas Labucka Bieliūnas

Kreuschitz Forrester

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 1. februarja 2017.

Podpisi